

Tiesnešu pienākumi

Sacensību koncepta izstrāde

Izstrādāt pilnvērtīgu sacensību konceptu, kas atbilst konkrētās esporta disciplīnas pamatprincipiem un vispārpieņemtām industrijas normām. Sacensību koncepts sevī ietver informāciju par to kā noritēs sacensības, kāds būs to izspēles formāts un maksimālais dalībnieku skaits, kad tās tiks izziņotas, un kad sāksies reģistrācija un kā šis process notiks. Nepieciešamības gadījumā, sacensību formāts ir jāprot pielāgot sacensību tiešraižu vajadzībām.

Nolikuma izveide

Izveidot visaptverošu sacensību nolikumu, kurā sīki un detalizēti ir aprakstīta sacensību norises kārtība, izspēles formāts un spēļu laika grafiks, reģistrācijas process un dalībnieku ierobežojumi, balvu fonda sadalījums un tā izmaksas process, protestu iesniegšanas un izskatīšanas process, ar konkrēto esporta disciplīnu saistītas sacensību niansas, kā arī uzvedības vadlīnijas, kurām jāseko visiem sacensību dalībniekiem.

Instrukcijas dalībniekiem

Izveidot instrukcijas sacensību dalībniekiem, kas palīdz tiem orientēties sacensību norises procesos un atbild uz biežāk uzdotajiem jautājumiem. Atkarībā no sacensību koncepta un norises vietas, instrukcijas var tikt sagatavotas par tādiem aspektiem kā reģistrācija process, komunikācijas izveidošana ar tiesnešu komandu, spēles istabu (*match lobby*) izveide un pievienošanās spēles serverim, kā arī, rezultātu un protestu iesniegšana.

Sacensību norises vadīšana

Dienu pirms sacensībām ir jāpārlicinās, ka dalībniekiem ir nodota un brīvi pieejama visa informācijas, kas saistīta ar sacensību norisi. Stundu pirms sacensību sākuma ir vēlreiz jāatgādina dalībniekiem par to, kur tie var atrast instrukcijas par konkrētiem sacensību norises procesiem, kā arī to cikos sāksies spēles un kāds ir konkrētās dienas spēļu grafiks. Sacensību gaitā ir jāpārlicinās, ka spēles norit tām paredzētajā laikā, un, nepieciešamības gadījumā, jārisina radušās problēmsituācijas.

Kompetences un prasmes

Padziļinātas zināšanas par esporta sacensību norisi

Plašas zināšanas un dziļa izpratne par esporta sacensību formātiem, to pareizu pielietojumu, un kā tos iespējams kombinēt vienu sacensību ietvaros. Spēja piemeklēt konkrētam sacensību konceptam vispiemērotāko izspēles formātu.

Plānošana

Veiksmīgi noorganizētu esporta sacensību pamatā ir laicīga, un uz detaļām orientēta, sacensību norises izplānošana, kuras ietvaros tiek apzināts darāmo darbu saraksts, to izpildes termiņi, kā arī, atbildīgās personas. Plānošanas ietvaros tiek padomāts arī par sacensību vadības procesiem un dažādām nestandarta situācijām ar kurām potenciāli var nākties saskarties tiesnešu komandai.

Padziļinātas zināšanas par esporta disciplīnu

Plašas zināšanas un dziļa izpratne par konkrētās esporta disciplīnas spēles tiesāšanas pamatprincipiem un punktu sistēmu, kā arī, spēja aprakstīt un izskaidrot šīs lietas viegli saprotamā veidā sacensību dalībniekiem. Nepieciešamība sekot līdzi spēles atjauninājumiem, labojumiem un apzināt spēles nepilnības.

Izcilas komunikācijas spējas

Izcilas komunikācijas prasmes gan mutiski, gan rakstiski. Spēja uzklaustīt, iedziļināties un izprast otra cilvēka sacīto. Spēja skaidri noformulēt savu domu un pasniegt to viegli saprotamā veidā. Uz risinājumu vērsts komunikācijas stils, kas liek otram cilvēkam justies uzklaustītam, taču nepārkāpj vispārpieņemtās sacensību tiesneša un dalībnieka komunikācijas normas.

Problēmsituāciju risināšana

Spēja pilnībā izprastu konkrēto problēmsituāciju, apzināt visus iespējamus risinājumus un pieņemt objektīvu lēmumu par situācijas atrisināšanu balstoties uz faktiem un pieejamo informāciju. Spēja tikt galā ar *Force Majeure* situācijām, kurās var nākties pieņemt lēmumu, kas iet pret nolikuma iepriekš aprakstīto sacensību norisi.

Pieredzes prasības

- Vismaz 3 veiksmīgi novadītas sacensības tiešsaistē (*Online*).
- Vismaz 1 veiksmīgi novadītas sacensības klātienē (*LAN*).
- Iepriekšēja pieredze piedaloties sacensībās kā dalībniekam.
- Padziļinātas zināšanas par esporta sacensību norisi.
- Padziļinātas zināšanas par esporta disciplīnu un tās niansēm.

Esporta Tiesnešu apmācība

Lai kļūtu par esporta tiesnesi ir jāapvieno teorētiskās zināšanas ar praktisko pieredzi. Ņemot vērā, ka esports iekļauj plašu cilvēku grupu ar dažādām zināšanām un pieredzi citos darbības laukos, definēt visaptverošu attīstības programmu nav iespējams. Lai optimizētu tiesnešu sagatavotību un sniegtu efektīvu apmācību katram no kandidātiem, Latvijas Elektroniskā Sporta federācija organizē, un iesaka apgūt, apmācības šādās prasmju kategorijās:

Esporta izpratne

Iepazīstieties ar populārākajām esporta disciplīnām un to sacensību norises pamatprincipiem. Sekojiet līdzi dažāda mēroga esporta sacensībām, t.sk. esporta līgām, lai būtu informēti par pašreizējo situāciju.

Spēļu pieredzes iegūšana

Apgūstiet zināšanas konkrētās esporta disciplīnās, kurās vēlaties strādāt kā tiesnesis. Spēlējiet ar nodomu iepazīties ar spēles unikālajām niansēm un izprast tās mehāniku.

Tīklošana

Apmeklējiet esporta pasākumus, turnīrus un konferences, lai veidotu kontaktus ar nozares profesionāļiem. Pievienojies tiešsaistes forumiem, sociālo mediju grupām un platformām, kurās pulcējas esporta entuziasti un profesionāļi.

Dalība sacensībās

Piedalieties sacensībās, lai labāk izprastu sacensību norises pamatprincipus konkrētajā disciplīnā, kā arī, iegūtu pieredzi piedaloties sacensībās kā to dalībniekam. Sevis paša iegūtā pieredze palīdzēs labāk izprast dalībniekus kad būsiet nonācis sacensību tiesneša lomā.

Praktiskās pieredzes iegūšana

Lai gūtu praktisku pieredzi tiesneša darbā, organizējiet paši savas esporta sacensības, vai arī piesakieties palīdzēt organizēt sacensības pie kāda no vietējiem turnīru organizatoriem.

Esporta tendences

Nepārtraukti izglītojieties par esporta vides attīstību, tostarp par spēles atjauninājumiem un jaunākajām sacensību norises tendencēm.

Komunikācijas prasmju attīstīšana

Pilnveidojiet savas komunikācijas prasmes gan rakstiski, gan mutiski, jo efektīva komunikācija ir sacensību tiesneša viens no galvenajiem instrumentiem.

Tiesneša CV izveide

Dokumentējiet savu tiesneša pieredzi un sasniegumus. Parādiet savu izpratni par sacensību norisi, formātiem un konkrēto esporta disciplīnu.

Mentoring

Meklējiet padomu kā uzlabot savas tiesneša prasmes sazinoties ar pieredzējušiem tiesnešiem, kuri var dalīties savā pieredzē un sniegt dažādus ieteikumus par to kā kļūt par labāku sacensību tiesnesi.